

СИДОРЕНКО Віктор Дмитрович (31. 12. 1953, м. Талди-Курган, нині Талдикорган, Казахстан) — живописець і графік. Чоловік [Наталії](#), батько [Андрія Сидоренків](#). Академік-засновник (1996), дійсний член (1997) НАМУ. Народний художник України (1998). Заслужений діяч мистецтв України (1992). Кандидат мистецтвознавства (2005). Професор (2002). Почесний член Академії мистецтв Узбекистану (2013). Віцепрезидент (1997—2022), президент (від 2022) НАМУ. Повний кавалер ордена «За заслуги» (2004, 2009, 2024). Лауреат Міжнародного фестивалю «Золотий перетин» (1995). Член НСХУ (1982; голова Харківської організації — 1987—94; заступник голови НСХУ — 1997—2005). Закінчив Харківський художньо-промисловий інститут (1979; викл. [Б. Косарев](#)), де працював асистентом, старшим викладачем, доцентом (1979—85), професором (1999—2002), а також Творчі майстерні Академії мистецтв СРСР у Києві (1988; кер. [С. Григор'єв](#)). Народний депутат СРСР від СХУ (1989—91). Фундатор і директор Інституту проблем сучасного мистецтва НАМУ (2001—22). Магістральні концепти проектів і серій С. — час, пам'ять, історія, в яких мовою візуальних образів і композиційних структур моделюється поліваріантність інтерпретацій, множинність смислових прочитань. До кола творчих зацікавлень належать специфічні реалії плінного часу: спадщина посттоталітарних рудиментів, проблематика ідентифікації особистості, що дедалі ускладнюється, перспективи існування людини в новій глобалізаційній парадигмі життєустрою. Дослідницька спрямованість творчості С. поширюється і на осмислення минулого, проте з підкреслено деідеологізованим підходом до культурної спадщини,

активним залученням широкого інструментарію нових медіа. Автор монографії «Візуальне мистецтво від авангардних зрушень до новітніх спрямувань: Розвиток візуального мистецтва України ХХ–ХХІ століть» (К., 2008), низки статей в академічних виданнях, зокрема збірниках наукових праць Інституту проблем сучасного мистецтва НАМУ. Учасник всеукраїнських, регіональних, міжнародних мистецьких виставок від 1978, зокрема Венеційських бієнале (2003, 2007 — співкуратор; 2011, 2013, — комісар). Персональні — у Харкові (1989, 1992, 1997—2003), Києві (1993, від 1998), Львові (1995), Алматі (1996), Кишиневі (2025) та ін. Деякі твори С. зберігають у Національному художньому музеї України, Національному музеї «Київська картинна галерея» (обидва — Київ), Дніпровському та Харківському художніх музеях, Музеї сучасного мистецтва «KIASMA» (Фінляндія), Ельському університеті (США), Президентському палаці (Казахстан).

Основні твори

«Творчість» (1978), «Жіночий портрет» (1981, 2003), «Сон» (1987), «Жінка на високому стільці» (1989), «Великий букет», «Перевернута», «Незавершений етюд» (усі — 1991), триптих «Ритуальні танці» (1997), «Вторгнення» (2018), «Набуття суб'єктності» (2020), «Сполохи чорнозему» (2023); серії — «Цитохронізми» (1994—2002), «Амнезія» (1995—98), «Відображення у невідомому», «Занурення» (обидві — 2012), «Проекції» (2013), «Дух часу» (2014), «Свідки», «Memory Rewind», «Метанойя» (усі — 2015), «Memory of the Unconscious» (2016), «Пляж і берег» (2017), «Деперсоналізація» (2017), «Атональна реальність» (2018), «Атрибуція часу», «Набуття суб'єктності», «Несвоєчасне», «Lexicon» (усі — 2020), «Всі кольори спектру — це біле світло» (2021), «Час змін і проявлення ідентичності» (2025); цикл «Ultra-C» (2001—10); проекти — «Жорна часу» (2003), «Аутентифікація» (2006—08), «Левітація» (2008—11).

Рекомендована література

1. Віктор Сидоренко: Каталог (живопис, графіка). К., 1992
2. Віктор Сидоренко: Живопис. [К., 1999]; Віктор Сидоренко: Жорна часу: Каталог. [К., 2003]; Віктор Сидоренко: Амнезія. К., 2003
3. Віктор Сидоренко: Аутентифікація: Каталог. К., 2006
4. Скляренко Г. Сучасне мистецтво України: Портрети художників. К., 2015
5. Super Hero: Mel Ramos, Valentin Popov, Victor Sydorchenko.

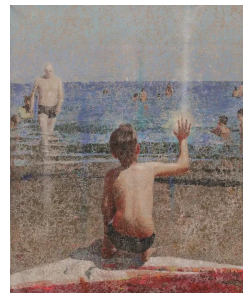
К., 2016

6. Ukrainian Insights: Victor Sydorenko, Valentin Popov, Oleg Tistol, Mykola Matsenko. New York, 2017
7. Victor Sydorenko's Hero, Object, Phantom. К., 2019

8. Герой, Об'єкт, Фантом Віктора Сидоренка: Лексикон. К., 2019
9. Босенко А. Свободная атональность. К., 2020.

А. О. Пучков

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Сидоренко Віктор Дмитрович / А. О. Пучков // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2026. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-892674>

2001-2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).